

REPUBLIKA HRVATSKA
MINISTARSTVO ZAŠTITE OKOLIŠA
I ENERGETIKE

10000 Zagreb, Radnička cesta 80
tel: +385 1 3717 111, faks: +385 1 3717 135

KLASA: 351-02/17-59/09

URBROJ: 517-03-1-3-2-18-18

Zagreb, 5. studenoga 2018.

Ministarstvo zaštite okoliša i energetike u postupku ishoda suglasnosti na Izvješće o sigurnosti za područje postrojenja Terminal i trgovina tekućom robom, operatera TANKERKOMERC d.d. iz Zadra, temeljem odredbe članka 125. stavka 1. Zakona o zaštiti okoliša ("Narodne novine", broj 80/13, 153/13 i 78/15), a u vezi članka 36. Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o zaštiti okoliša („Narodne novine“, broj 12/18), donosi

SUGLASNOST

- I.** Ministarstvo zaštite okoliša i energetike daje suglasnost na Izvješće o sigurnosti za područje postrojenja Terminal i trgovina tekućom robom, koje je izradio u srpnju 2017. godine i prema primjedbama Stručnog vijeća dopunio ovlaštenik DLS d.o.o. iz Rijeke u rujnu 2018. godine. Sastavni dio izvješća je Unutarnji plan.
- II.** Izvješćem je dokazano da je operater TANKERKOMERC d.d.:
- usvojio u ožujku 2017. Politiku sprječavanja velikih nesreća, te na temelju te Politike izgradio Sustav upravljanja sigurnošću;
  - utvrdio opasnosti od velikih nesreća i odredio aktivnosti i lokacije unutar područja postrojenja na kojima može doći do nastanka velike nesreće i to su:
    - Skladišni prostor (spremnici naftnih derivata; benzin i dizel),
    - Autopunilište,
    - Pretakalištu vagoncisterni.
    - Gat (u nadležnosti Luke Zadar).
  - izradio analizu i procjenu rizika od nastanka velike nesreće u kojima je obrađeno ukupno 14 mogućih scenarija velikih nesreća:
    - eksplozija i požar
    - kasna eksplozija
    - požar
    - izlivanje nafte bez nastanka požara i prodiranje nafte u tlo
- Procijenjena je vjerojatnost nastanka najgoreg mogućeg slučaja („worst-case“): kolapsa jednog spremnika benzina (2 500 m³) te nastanka kasne eksplozije plinske faze nafte koja iznosi 1 x 10⁻⁷ nesreća godišnje

- predvidio i poduzeo potrebne mjere kako bi se spriječio nastanak velike nesreće spriječile te ograničile posljedice po čovjeka i okoliš. Uveden je integrirani sustav upravljanja kvalitetom, okolišem, sigurnošću i zaštitom zdravlja radi provedbe ciljeva, smanjenja rizika i sljedivosti procesa.
  - poduzeo aktivnosti i odgovarajuća održavanja svih dijelova postrojenja koji su povezani s opasnostima od nastanka velikih nesreća unutar postrojenja. Operater zapošljava stručno osposobljene osobe što je potvrđeno izdanim uvjerenjima i potvrdama, održava postrojenje i priprema ga za tehničko nadgledanje Ex Agencije.
- III.** Unutarnji plan i Izvješće o sigurnosti sadrže potrebne informacije za donošenje Vanjskog plana.
- IV.** U postupku izdavanja suglasnosti utvrđeno je da se kao mjera za poboljšanje primjene Politike sprječavanja velikih nesreća i implementacije sustava upravljanja sigurnošću u potpunosti uspostavi sustav zaštite od požara.
- V.** SEVESO nadzor provesti prema redovnim planovima inspekcije zaštite okoliša.
- VI.** Izvješće o sigurnosti i Unutarnji plan su obvezni prilozi ove suglasnosti.
- VII.** Suglasnost se izdaje na rok od pet godina.
- VIII.** Troškovi postupka izdavanja suglasnosti operateru su određeni posebnom odlukom.
- IX.** Ova suglasnost objavljuje se na internetskoj stranici Ministarstva zaštite okoliša i energetike.

Obrazloženje

Operater TANKERKOMERC d.d. iz Zadra podnio je 18. srpnja 2017. godine zahtjev za izdavanje suglasnosti na Izvješće o sigurnosti za područje postrojenja Terminal i trgovina tekućom robom. Uz zahtjev je priložio Izvješće o sigurnosti i Unutarnji plan koje je izradio ovlaštenik DLS d.o.o. iz Rijeke u srpnju 2017. godine.

O zahtjevu je informirana javnost objavom Informacije (KLASA: 351-02/17-59/09, URBROJ: 517-06-2-2-2-17-3) od 22. kolovoza 2017. godine na internetskim stranicama Ministarstva zaštite okoliša i energetike (u daljnjem tekstu Ministarstvo).

Ministar je Odlukom od 17. kolovoza 2017. godine imenovao Stručno vijeće (KLASA: 351-02/17-59/09, URBROJ: 517-06-2-2-2-17-2). Sukladno članku 6. Pravilnika o stručnom vijeću („Narodne novine“, broj 121/14, u daljnjem tekstu Pravilnik) Stručno vijeće je radilo na sjednicama.

Prva sjednica Stručnog vijeća održana je 3. listopada 2017. godine kad su članovi ocijenili potpunost Izvješća i Unutarnjeg plana vezano za propisani obvezni sadržaj, te njihovu vjerodostojnost i točnost. Tada su imenovani i članovi radne skupine za provjeru poglavlja I (Politika sprječavanja velikih nesreća) sukladno članku 12. Pravilnika, te članovi radne skupine za provjeru poglavlja II., III., IV. i V. (Izvješće) sukladno članku 9. Pravilnika. U radu radnih skupina sudjelovale su iste osobe. Radne skupine provjerile su 10. studenoga 2017. godine na lokaciji područja postrojenja implementiranost Politike sprječavanja velikih nesreća i sustava upravljanja sigurnošću te dale ocjenu o vjerodostojnosti, točnosti i potpunosti podataka navedenih u Izvješću o sigurnosti. U ocjeni se navodi da stanje na lokaciji područja postrojenja ne odgovara navodima u Izvješću o sigurnosti. O tome je koordinator radnih skupina sačinio zbirni zapisnik i dostavio ga Stručnom vijeću. S obzirom na brojne uočene manjkavosti u sustavu upravljanja sigurnošću operater je u očitovanju na zbirni zapisnik (KLASA: 351-02/17-59/09, URBROJ: 524-17-9) od 12. prosinca 2017. godine zatražio rok od šest mjeseci za uklanjanje svih uočenih nedostataka. Ministarstvo je odobrilo zatraženi rok.

Druga sjednica Stručnog vijeća održana je 10. rujna 2018. godine na kojoj su članovi odlučili da ne mogu usvojiti prijedlog Mišljenja zbog njegove neusklađenosti s izvješćem o sigurnosti koje još treba doraditi prema primjedbama iznesenim na ovoj sjednici.

Treća sjednica Stručnog vijeća održana je 23. listopada 2018. godine na kojoj su članovi, sukladno članku 14. Pravilnika razmotrili prijedlog Mišljenja te ga usvojili i svojim potpisom dali suglasnost na njega. Na sjednici je također konstatirano da nije bilo mišljenja, primjedaba i prijedloga javnosti i zainteresirane javnosti na Izvješće i Unutarnji plan.

Radne skupine su u skladu s člankom 5. Pravilnika provjerile implementiranost Politike sprječavanja velikih nesreća i sustava upravljanja sigurnošću te dale ocjenu vjerodostojnosti, točnosti i potpunosti podataka navedenih u Izvješću o sigurnosti. Temeljem te ocjene Stručno vijeće utvrdilo je da je potrebna dodatna mjera za poboljšanje primjene Politike sprječavanja velikih nesreća i implementacije sustava upravljanja sigurnošću.

Slijedom navedenoga dana je preporuka za SEVESO nadzor koji ne mora biti češći od predviđenih redovnih SEVESO nadzora.

Stručno vijeće je donijelo Mišljenje čiji je sadržaj utvrđen člankom 15. Pravilnika, te potpunost, stručnu utemeljenost i udovoljavanje propisima obrazložilo na sljedeći način:

Područje postrojenja Terminal i trgovina tekućom robom (TTTR), operatera Tankercomerc d.d. nalazi se na adresi Gaženica bb, 23 000 Zadar. na k.č. 9200, 9196, 10798/3, 9151/1, 9135/2, 9136/2, 9137/2, 9138/2, 9139/2, 9140/2, 9141/2, 9139/1, 9138/1, 9143, 9307/5, 9274, 9268/2, 9264, 9259/2, 9272, 9277/1, 9276/2, 9279, 9278/1, 9282/1, 9281/2, 9283/1, 9285/1, 9286/1, 9286/2, 9286/3, 9288/5, 9288/6, 9288/7, 9288/8, 9289/1, 9290/1, 9295/1, 9296/1, 9297/1, 9370/1, 9120, 9121, 9122, 9123 k.o. Zadar, Zadarska županija. Lokacija područja postrojenja je unutar industrijske zone Gaženica u jugoistočnom dijelu Grada Zadra. Sa sjeverne strane nalazi se željeznička pruga Zadar-Knin, s južne strane je Skladište tekuće robe Kepol d.o.o., a sa zapadne strane proteže se Gaženička cesta (ujedno i pristupna prometnica) te teretna luka Zadar. Područje postrojenja je smješteno na ograđenoj površini od 60 000 m², a za njega su ishođene sljedeće dozvole: lokacijska dozvola, potvrde glavnog projekta i uporabne dozvole.

Temeljna djelatnost operatera na lokaciji TTTR je skladištenje i manipulacija tekućom robom. Pretakanje tekućih naftnih derivata obavlja se iz brodova u spremnike i iz spremnika u brodove, vagon cisterne i auto cisterne. Skladišti se ukupno 60 000 m³ naftnih derivata. Prema Prilogu IA dio 2. točka 34. Uredbe o sprječavanju velikih nesreća koje uključuju opasne tvari („Narodne novine“, broj 44/14, 31/17 i 45/17, u daljnjem tekstu: Uredba) postrojenja u kojima se nalazi 25 000 t zapaljivih tekućina i više svrstavaju se u viši razred postrojenja. Prema članku 15. Uredbe za navedenu količinu operater je u obvezi izraditi Izvješće o sigurnosti.

Operater je izradio Politiku sprječavanja velikih nesreća koja je obvezujuća za sve zaposlenike i kooperante. Sustav sigurnosti se bazira na tehničkim mjerama zaštite ugradnjom opreme s tehničkim rješenjima vezanim za sigurnost rada postrojenja, na što se nadograđuju organizacijske mjere zaštite koje osiguravaju učinkovit rad djelatnika. Sva se oprema redovito ispituje i održava u ispravnom i funkcionalnom stanju unutar roka predviđenog zakonskim aktima, te temeljem internih akata operatera. Navedeni dokumenti se nalaze u Sustavu upravljanja sigurnošću i prema potrebi se ažuriraju.

Spremnički prostor na Terminalu Zadar se sastoji od 12 spremnika maksimalnog kapaciteta 60 000 m³. Spremnici su nadzemni, vertikalni i smješteni u zaštitne bazene (tankvane). Svi spremnici su

čelični. Spremnici za derivate su vertikalni, s fiksnim ili plutajućim krovom, priključcima za uzimanje uzoraka, detekciju požara te uzemljenjem. Opremljeni su potrebnom stabilnom instalacijom za hlađenje i gašenje. Zaštićeni su antikorozivnim premazima i reflektirajućom svijetlom bojom. Svi spremnici smješteni su u betonske tankvane, prihvatnog kapaciteta 10% većeg od kapaciteta spremnika u svrhu prihvata sredstva za gašenje požara u slučaju iznenadnog događaja. Na spremnicima su postavljeni piktogrami opasnosti sukladno sigurnosno-tehničkom listu.

Površina pumpane je 1 115 m². U pumpaonici koja se nalazi na otvorenom prostoru nalazi se 19 pumpi s elektromotorima, ventili za manipulaciju tekućim teretima te splet cjevovoda.

U redovnom radu tehnološkog procesa, uz postupanje po uputama za siguran način rada i pridržavanje mjera zaštite te redovitog i propisnog održavanja uređaja, objekata i strojeva za rad, ne bi smjelo dolaziti do nastanka velike nesreće.

Kao najgori mogući slučaj predviđa se istjecanje cjelokupne količine benzina i dizela iz svih spremnika i nastanka požara kao rezultat internog domino efekta. Procijenjena vjerojatnost nastanka toga događaja je 1×10^{-7} nesreća godišnje uz mogućnost smrtnih posljedica na 7 osoba u okruženju.

Usljed nastanka požara, mogu biti ugroženi spremnici R-1, R-2, R-3, R-4, R-5, R-6, R-7, R-8, R-9, R-10, R-11 i R-12, autopunilište, vagon pretakalište, upravna zgrada, trafostanica i porta. Zona izlazi van granica postrojenja te ugrožava objekte i spremnike operatera Kepol d.o.o., objekte tvrtke Polikem d.d. (u stečaju), objekte tvrtke Elgrad i lokalnu prometnicu i željezničku prugu na kojoj može nastati velika materijalna šteta te može doći do vanjskog domino efekta na objektima Polikem d.d. (u stečaju) i Kepol d.o.o.. Unutar ove zone očekuju se smrtno posljedice na djelatnicima i prolaznicima koji se nađu unutar ove zone. Unutar zone smrtnosti, koja izlazi izvan granica područja postrojenja, nalazi se lokalna prometnica, željeznička pruga i dijelovi postrojenja operatera u okruženju (Kepol d.o.o., Polikem d.d. u stečaju, CROSCO, Elgrad). Zona trajnih posljedica također izlazi izvan granica postrojenja i obuhvaća lokalnu prometnicu, željezničku prugu i dijelove postrojenja operatera u okruženju (Kepol d.o.o., Polikem d.d. u stečaju, Elgrad i Sojara).

Na Terminalu Zadar do sada nije bilo nesreća niti iznenadnih događaja. Zbog činjenice da zone domino efekta izlaze izvan granica postrojenja Terminala Zadar, postoji opasnost od nastanka domino efekta izvan Terminala Zadar nakon velike nesreće.

Na Terminalu Zadar je zaposleno ukupno 28 radnika organiziranih u 3 smjene. Tijekom prve smjene na Terminalu je prisutno 16 radnika, a u vrijeme odvoza naftnih derivata cisternom prisutan je i vozač cisterne. U drugoj odnosno trećoj smjeni prisutna su 4 djelatnika (vođa smjene, manipulant, upravitelj pumpe i zaštitar vanjske zaštitarske službe). Osigurana je stalna prisutnost djelatnika na području postrojenja. Provode se preventivne mjere za suzbijanje rizika od velikih nesreća i ograničavanje posljedica istih na najmanju moguću mjeru.

Poslovi zaštite na radu obavljaju se tako da poslodavac ima zaposlenog stručnjaka zaštite na radu. Svi radnici osposobljeni su za rad na siguran način, a osposobljavanje je provedeno od strane ovlaštenog društva za zaštitu na radu. Radnici raspoređeni na poslove s posebnim uvjetima rada posjeduju važeća uvjerenja o zdravstvenoj sposobnosti radnika od ovlaštene specijalističke ordinacije medicine rada. Operater je, putem ovlaštenog društva za zaštitu na radu u srpnju 2018. godine izradio Procjenu rizika za mjesta rada za sve poslove koji se obavljaju na Terminalu Zadar. Radnici koji rukuju opasnim kemikalijama osposobljeni su na tečaju za stjecanje znanja o zaštiti od opasnih kemikalija u Hrvatskom zavodu za toksikologiju i antidoping. Operater je organizirao i osigurao pružanje prve

pomoći, a radnici koji su zaduženi za pružanje prve pomoći osposobljeni su u specijalističkoj ordinaciji medicine rada.

Osposobljavanje za sigurnost izvođača radova obavljaju stručnjaci zaštite na radu operatera. Svi izvođači radova podnose zahtjev za izdavanje odobrenja za izvođenje radova te im se na osnovu sigurnosne analize izdaje odobrenje za ulazak ili izvođenje radova u ugroženom prostoru.

Redovito se provode vježbe zaštite od požara, zaštite okoliša i vježbe evakuacije o čemu se vode zapisnici.

Tehničko nadgledanje postrojenja, jednom u tri godine, obavlja Ex agencija u skladu s Pravilnikom o najmanjim zahtjevima sigurnosti i zaštite zdravlja radnika te tehničkom nadgledanju postrojenja, opreme, instalacija i uređaja u prostorima ugroženim eksplozivnom atmosferom ("Narodne novine", broj 39/06 i 106/07).

Na području postrojenja instaliran je sustav za uzbunjivanje radnika i okolnog stanovništva. Sustavom je moguće daljinski upravljati iz nadležnog Županijskog centra 112. Organizirano je obavješćivanje Županijskog centra 112 i ostalih potrebnih institucija kod velike industrijske nesreće.

Na području postrojenja potrebno je u potpunosti uspostaviti sustav zaštite od požara sukladno Pravilniku o razvrstavanju građevina, građevinskih dijelova i prostora u kategorije ugroženosti od požara ("Narodne novine", broj 62/94 i 32/97). Operater je s Javnom vatrogasnom postrojbom Zadar sklopio 26. lipnja 2018. godine Ugovor o pružanju usluga na području postrojenja Terminal i trgovina tekućom robom. JVP Zadar obvezuje se :

- obavljati vatrogasnu djelatnost na distribucijskim postrojenjima, objektima i opremi u vlasništvu TANKERKOMERC d.d. Zadar – na lokaciji Terminal i Trgovina tekućom robom – TTTR, Gaženička cesta 9c, sukladno Planu zaštite od požara i tehnološke eksplozije i drugim internim aktima operatera. Pod vatrogasnom djelatnošću podrazumijeva se sudjelovanje u provedbi preventivnih mjera zaštite od požara i eksplozije, gašenja požara i spašavanje ljudi i imovine ugroženih požarom i eksplozijom, pružanje tehničke pomoći u nezgodama i opasnim situacijama te obavljanje drugih poslova u nesrećama, ekološkim i inim nesrećama,

- na lokaciji Terminal i Trgovina tekućom robom osigurati prisustvo (24 h/dan) jednog vatrogasca koji će u pravilnim vremenskim razmacima obilaziti i kontrolirati sve prostorije i objekte u cilju pravovremenog otkrivanja požara,

- u roku 5 minuta od prijave o požaru moći intervenirati na lokaciji Terminal i Trgovina tekućom robom sa propisanim brojem vatrogasaca i odgovarajućim sredstvima i opremom,

- godišnje provesti 3 vježbe gašenja požara i evakuacije ljudi na navedenoj lokaciji.

Za provođenje usluga koriste se snage iz Ispostave Gaženica. Svi djelatnici na području postrojenja osposobljeni su za početno gašenje požara.

Zaštita od požara nadzemnih spremnika i njihovih sabirnih prostora predviđena je korištenjem izvedene hidrantske mreže te postavljanjem polustabilnih i stabilnih instalacija za gašenje i hlađenje.

Na Terminalu je izveden sustav video nadzora i ranog otkrivanja požara. Kontrolu ulaza/izlaza osoba i vozila obavlja zaštitarska tvrtka temeljem godišnjeg Ugovora.

Stručno vijeće odredilo je provjeru Politike sprječavanja velikih nesreća i sustava upravljanja sigurnošću u redovnom koordiniranom SEVESO nadzoru.

Točka II. je u skladu s člankom 15. stavkom 1. točkom 1. Pravilnika.

Točka III. je u skladu s člancima 130. i 131. Zakona o zaštiti okoliša.

Točke IV. i V. su u skladu s člankom 15. stavkom 1. točkama 2. i 3. Pravilnika.

Točka VI. je u skladu s člankom 24. Uredbe.

Točka VII. je u skladu s člankom 125. stavkom 3. Zakona o zaštiti okoliša.

Točka VIII. je u skladu s člankom 126. Zakona o zaštiti okoliša.

Točka IX. je u skladu s člankom 11. Uredbe o informiranju i sudjelovanju javnosti i zainteresirane javnosti u pitanjima zaštite okoliša ("Narodne novine", broj 64/08)

Dostaviti:

1. TANKERKOMERC d.d., Obala kneza Trpimira 2, Zadar (R) s povratnicom)
2. Uprava za inspekcijske poslove, ovdje
3. Pismohrana, ovdje